

Tunnuslukuja

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

**European unionin
osarahoittama**

Action Grant | EQAVET - European Quality Assurance in
Vocational Education and Training National Reference Points
Project acronym EQAVET-NRP-FI-2021
Project Nr 101048428

Toisen asteen koulutuksen tunnuslukuja

	Ammatillinen koulutus	Lukio- koulutus	Yhteensä
Opiskelijat 2020	265 600	106 300	371 900
Tutkinnot 2021	68 000	29 800	97 800
VOS-rahoitus 2022	2 030 M€	740 M€	2 770 M€
Koulutuksen järjestäjiä 2022	139	268	407

Lähteet:

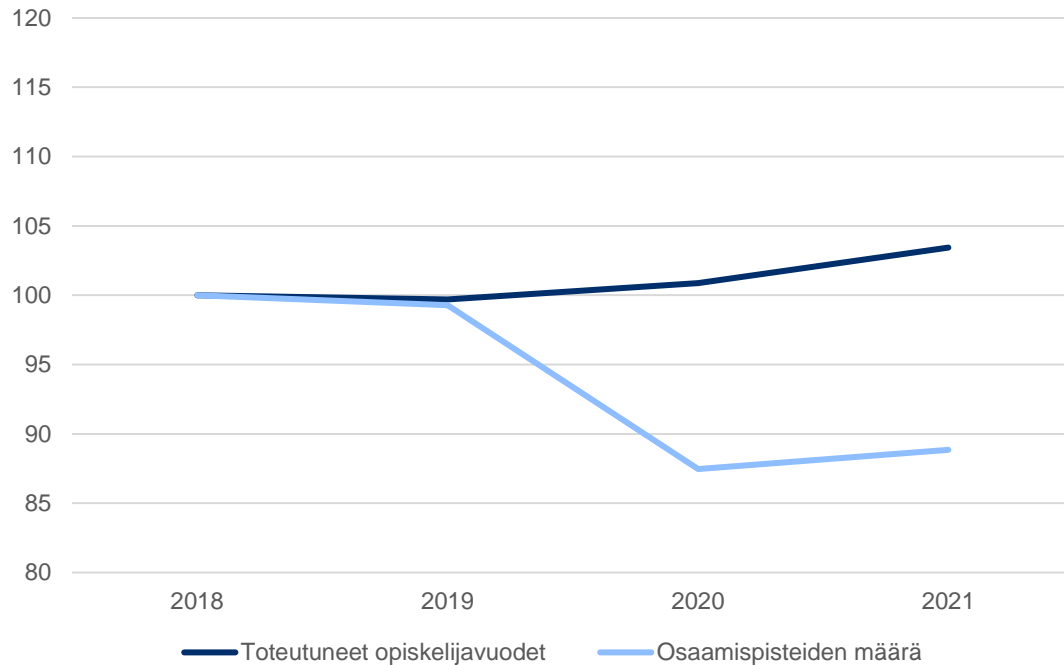
Vipunen, YTL ja vuoden 2022 valtion talousarvioesitys

Runsaasti pieniä koulutuksen järjestäjiä

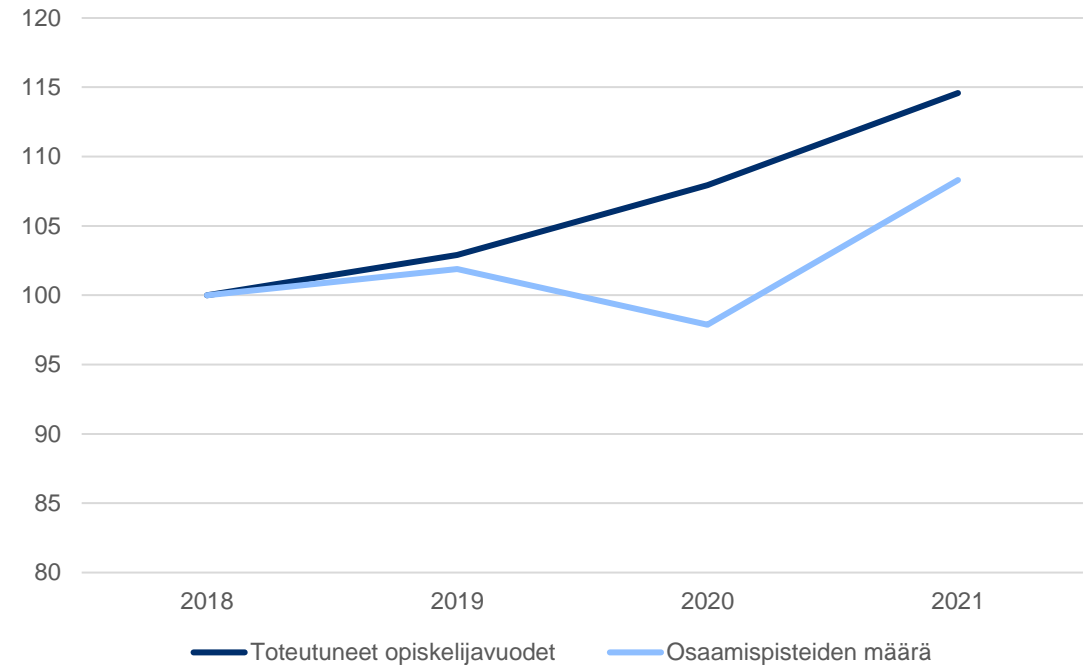
Opiskelijamäärä	Ammatillinen koulutus	Lukiokoulutus
Alle 100	26	91
101-200	22	65
201-500	22	68
501-1000	10	22
1001-2000	12	12
2001-3000	9	3
3001-4000	11	1
4001-5000	10	3
Yli 5000	14	2

Ammatillisen koulutuksen suoritteet eriytymässä ikäryhmittäin

Enintään 20-vuotiaat opiskelijat

Vähintään 21-vuotiaat opiskelijat

- Kuvaajissa on esitetty opiskelijavuosien ja osaamispisteiden määrien kehitys ikäryhmittäin siten, että vuosi 2018 on indeksoitu arvoksi 100.
- Ammatillisen koulutuksen volyymi painottunut vuosina 2018-2021 sekä opiskelijavuosina että osaamispisteinä mitattuna vähintään 21-vuotiaisiin opiskelijoihin.
- Sekä alle 20-vuotiaiden että vähintään 21-vuotiaiden osaamispistekertymät suhteessa opiskelijavuositoteumiin ovat laskeneet. Kuitenkin alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden tehokkuus on laskenut huomattavasti selkeämmin.

Suoritusten tietolähde: Koski-järjestelmä (osaamispisteiden tiedot haettu 14.2.2022, opiskelijavuosien tiedot haettu 15.2.2022)

Toisen asteen kehittämishanke

Hankekokonaisuus

Toiminnan uudistaminen ja rakenteen kehittäminen

Pitkällä aikavälillä, periaatteet kuluvalle hallituskaudella

Toiminnan ohjauksen uudistaminen
Periaatteet kuluvalle hallituskaudella, toteutus myöhemmin

Toisen asteen kehittämisen kokonaisuus

Rahoituksen kehittäminen

Oppivelvollisten rahoituksen kehittäminen ja rahoituksen kohderyhmittäinen eriyttäminen kuluvalle hallituskaudella, HE kevään kuluessa

Jatkuvan oppimisen osalta ammatillisessa koulutuksessa peruseriaatteet kuluvalle kaudella ja toteutus myöhemmin

Ns. pienten lukioiden lisän uudistamisen peruseriaatteet kuluvalle kaudella, toteutus myöhemmin

Opintojen joustavuuden lisääminen

Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen ristiinopiskelun lisääminen/mahdollistaminen ja kaksoistutkintojen toteuttamisen täsmentäminen kuluvalle hallituskaudella, HE kevään kuluessa

Toimintakyvyn säilyttäminen muutoksissa

- Miten koulutusta järjestetään
  - Toiminnan uudistaminen saavutettavuuden varmistamiseksi
  - Digitaaliset ratkaisut
- Koulutuksen organisoinnin muodot voivat vaihdella
  - Alueelliset ratkaisut
- Ylläpitäjäneutraaliteetti säilyy
- Kansalliset suuntaviivat ja toimeenpanon tuki
- 2030-luvun tarpeisiin vastaava järjestäjäverkko

Paikallinen toimivalta ja yhteiset tavoitteet

- Koulutuksen järjestäjällä
  - Oltava mahdollisuudet vastata nopeasti työelämän ja väestömuutoksiin
  - Kyky monipuolisten oppimisen mahdollisuuksien järjestämiseen.
- Järjestämislupasäätely ammatillisessa koulutuksessa jäykkä ja byrokraattinen
  - Vaikeuttaa tarpeisiin vastaamista
- Miten varmistetaan laatu ja kansallisten tavoitteiden toteutuminen?

Paikallisesti ja yhdessä

- Koko toista astetta koskevat alueelliset keskustelut määräajoin
  - Alueen tavoitteet, haasteet, väestö, työelämän tarve, osaamispalvelujen tarjonta...
  - Yhdessä laadittavat seurantaindikaattorit ja tuloksellisuuden arviointi
  - Asiat tapahtuvat paikallisesti ja niihin on reagoitava paikallisesti...
    - ... valtakunnalliset ilmiöt ja tarpeet huomioon ottaen
- Suuntaviivat kesäkuussa luovutettavaan muistioon

Opintojen joustavuuden lisääminen

- Mahdollistaa ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja korkeakoulutuksen opintojen nykyistä joustavampi ja laajempi yhdistäminen ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteydessä
- Vahvistaa jatko-opintovalmiuksia niin ammatillisessa koulutuksessa kuin lukiokoulutuksessa
- Vastata työelämän muuttuneisiin osaamistarpeisiin
- Lisätä opiskelijoiden oikeusturvaa ja yhdenvertaisuutta yhdistelmäopinnoissa ja kahta tutkintoa (ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto) suoritettaessa
- Antaa olemassa olevalle koulutusmuodolle täsmällisemmät oikeudelliset raamit
- Tehostaa koulutusjärjestelmää vähentämällä epätarkoituksenmukaista päällekkäistä tai peräkkäistä kouluttautumista ja nopeuttamalla koulutuspolkuja > nostaa työllisyysastetta

Opintojen joustavoittamista koskevat muutokset

- Ammatillisen perustutkinnon laajentaminen (180 osp + 30 osp)
  - ammatillisia tutkinnon osia
  - lukio-opintoja
  - Korkeakouluopintoja
- Kaksoistutkinto yhteishaun hakukohteeksi
- Yksilöllisten valinnanmahdollisuuksien tarjoamisesta päättää jatkossakin koulutuksen järjestäjä
  - ei subjektiivinen oikeus opiskelijalle
  - ei uusia velvoitteita järjestäjälle

Opintojen joustavuuden lisääminen

- Tehostaa koulutusjärjestelmää vähentämällä epätarkoituksenmukaista päällekkäistä tai peräkkäistä kouluttautumista ja nopeuttamalla koulutuspolkuja > nostaa työllisyysastetta
- Lisää ammatillisen koulutuksen suosiota ja vetovoimaa
- Toteutetaan koulutuksen järjestäjien omilla päätöksillä
- Säädetäisiin mahdollisuudesta laajentaa ammatillista perustutkintoa ja kaksoistutkinnoista
- Hallituksen esitys kevään 2022 aikana lausunnolle

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

- Eriytetään oppivelvollisten (maksuton toisen asteen koulutus) ja jatkuvan oppimisen rahoitus ammatillisessa koulutuksessa ja muutetaan oppivelvollisten rahoitusperusteita.
- Muutos edesauttaa laajennetun oppivelvollisuuden tavoitteiden saavuttamista, tuo läpinäkyvyyttä, helpottaa vaikutusarviointia ja korostaa eduskunnan budjettivaltaa rahoituksen kohdentamisessa
- Rahoitus jakautuisi noin puoliksi oppivelvollisille ja jatkuvaan oppimiseen
  - Noin miljardin euron julkinen rahoitus molempiin tarkoituksiin
- Hallituksen esitys kevään 2022 aikana lausunnolle

Rahoituksella tuetaan eri opiskelijaryhmien tavoitteita

- Valmistellaan rahoituksen perusteet, jotka tukevat oppivelvollisten koulutuksen sekä jatkuvan oppimisen tavoitteita
- Oppivelvollisille heitä tukevat rahoituksen perusteet
  - Pienempi suorituspainotteisuus
  - Rahoitus järjestäjille toteutuneiden opiskelijoiden perusteella
  - Palkitaan vain koko tutkinnoista, ei tutkinnon osista oppivelvollisten osalta
  - Muutoksella tuetaan oppivelvollisuusudistuksen tavoitteita ja toimeenpanoa
- Jatkuvan oppimisen tavoitteita tukevat perusteet (toimeenpannaan myöhemmin)
  - Pienet osaamiskokonaisuudet
  - Oppivelvollisia suurempi suoritusrahoituksen osuus ja palkittaisiin tutkinnon osista
- Lukiokoulutuksen rahoituksen kehittämistarpeet?

Miten oppivelvollisuuskoulutuksen rahoitus yksinkertaistuu?

- Perusrahoituksessa ei joka syksyistä suoritepäätöksen hakukierrosta (suoraan toteuman perusteella)
- Luovutaan seuraavista perusrahoituksen painotusperusteista:
  - opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen
  - muu ammatillinen koulutus
  - koulutuksen järjestäminen oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen oikeutetulle opiskelijalle
  - tutkintotyytit
- Suoritusrahoitus vain suoritettujen tutkintojen perusteena
- Luovutaan seuraavista suoritusrahoituksen painotusperusteista:
  - tutkintotyytit
  - tutkinnon suorittajan perusasteen jälkeinen koulutus
- Vaikuttavuusrahoitus vain koko tutkinnon suorittaneiden perusteella (ei tutkinnon osia suorittaneiden)

Miten jatkuvan oppimisen rahoitus yksinkertaistuu?

- Luovutaan seuraavista perusrahoituksen painotusperusteista:
  - valmentavat koulutuksen (TUVA, TELMA)
  - opiskelunvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen
  - koulutuksen järjestäminen oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen oikeutetulle opiskelijalle
  - vaativan erityisen tuen järjestäminen
- Luovutaan seuraavista suoritusrahoituksen painotusperusteista:
  - vaativan erityisen tuen järjestäminen
- Vaikuttavuusrahoitus vain tutkinnon osia suorittaneiden perusteella (ei koko tutkinnon suorittaneiden)